

పెండ్లిచూపులు

నాకళ్ళను నేనే నమ్మలేనివాడల్లే మానాన్న వ్రాసిన ఉత్తరం తిరిగి చదివాను. ఇంకా పొరపాటెందుకూ? నా ఇష్టం వచ్చినప్పుడు పెళ్ళి చేసుకొని వస్తానన్న మానాన్న నన్ను సంవత్సరాది లోపల వివాహం చేసుకోమంటున్నాడు.

ఇట్లాగే ఉంటుంది జీవితం. వాళ్ళు వాళ్ళు శారదను చూసి హావలిపోయి, బెడిరిన కుందేళ్ళల్లే తరతరలాడి, అయిదేళ్ళ పిల్లలకూ మూడేళ్ళ పిల్లలకూ అందిన కుర్రవాళ్ళకిచ్చి ముడిపెట్టేస్తుంటే చూసి, ప్రేక్షకుడి హోదాలో ఉండి నవ్విస నేనూ ఆనూకలో ఒక్కణ్ణి కావడమా? లేక అపర శ్రీరామచంద్రుడు అనిపించుకున్న నేను ఇవ్వాల మానాన్నమాట తెదురుచెప్పనా?

మానాన్న, పాపం, ధర్మరాజు. ఆమిత అమాయకుడు. శారదా బిల్లు నా ఒక్కడికోసమే రాలేదుగదా! నలుగురు ఏంచేస్తే నేనూ అదే చెయ్యవచ్చుగా!

అయినకది తోచదు. ఒకవేళ తోచినా ఎవరైనా భయపెడితే భయపడిపోతాడు. నేను ముఖాముఖిని మాట్లాడితే నచ్చచెప్పటాని కవకాశం ఉంది. కాని ముంచుకొచ్చే పరీక్షలే చూడనా, ఏలూరువెళ్ళి ఆయనతో నచ్చచెప్పి మళ్ళీ ఎవరైనా ఆయన మనస్సు తిప్పెయ్యకుండా అయినకు కాపలాయే కాయనా?

ఇంతకూ ఈ శ్రీధర నాగభూషణం ఎవడు? ఎక్కడ కాకినాడ, ఎక్కడ ఏలూరు, ఎక్కడి నేను? ఆయన నాకోసం ఇంతదూరం నాలో ఏం చూసి వచ్చినట్టు? అయిదు వేలు-కట్నాలూ కానుకలూ మొదలైనవాటి కింద!..... పరులు ఆయన ఇంటిచుట్టూ తిరణాల జనం మాదిరిగా తిరక్కపోయినారూ పేవర్లో ఎడ్వర్ లైజు చేస్తే? ఆయన ఇంతదూరం రావాలా? ఇందులో ఏదో కిటుకుందని అనుకోతానికి అపరాధపరిశోధకుడు కావాలా? ఏ అమాయకుడికైనా అనుమానం కలుగుతుంది - పాపం, మా నాన్నకు తప్ప!

కిటుకుమాత్రం ఏముంటుంది లెండి! పిల్ల అనాకారి కోతి కావటమో, రజస్వల అయి ఉండటమో - అటువంటిదేదో అయి ఉంటుంది. మరి మానాన్న నన్ను వెళ్ళి పిల్లను చూసి రమ్మంటున్నాడుగా! పిల్లను చూస్తే వెంటనే సమ్మతిస్తామని నాగభూషణం చాలా ధైర్యంగా చెప్పాట్ట. తప్పకుండా రజస్వల అయి ఉంటుంది, లేదా ఆ పిల్లను గురించి - అటువంటివి అంద రెరుగుదురుగా! మొగుడు శోభనం కాగానే చస్తాడనీ - అటువంటివి!

ఏమైనా, నా కటువంటి వాటిలో నమ్మకం లేదు. రజస్వల అయినా నా కబ్యంతరం లేదనుకోండి. కాని పిల్ల అట్లా తోస్తే మా నాన్నకు ఒక్క కార్డు గీకి పారేశానంటే పెళ్ళి ప్రయత్నం మానేస్తాడు.

అయిదువేలు కట్నం ఎట్లాగూ అబద్ధమే అయి ఉంటుంది. పదివేలని పది చేతులో పెట్టినా మా నాన్న నోరు మెవిపెవాడు కాడు. ఆ సంగతి తెలుసుకుని ఉండాలి నాగభూషణం.

మొత్తం మీద మనిషి చర్య చాలా అనుమానాస్పదంగానే ఉంది....

తీరా ఏమీ లేకపోవచ్చును!....

నేను ఇప్పుడూహించ లేని తిరుగు డేదైనా ఉండవచ్చును. కానీ! అక్కడిదాకా వెళ్ళిన తరవాత కళ్ళు చెవులూ తెరుచుకుని ఉండే సాధ్యమైనంత వరకు కనుక్కోక పోతానూ?

తొందర పడకుండా మరికొంతసే పాలోచించిన మీదట ఇదే మంచినీ తోచింది. కాకినాడ వెళ్ళటమూ. నాగభూషణం ఎత్తేమిటో తనిపెట్టటమూ, మా

నాన్నకు "ఇది ఇట్లాగూ, కనక ఈ సంబంధం చల్లగా జారవిడు!" మని రాసెయ్యటమూ! బస్.

ఈ తీర్మానానికి వచ్చిన తరువాత నాకు దివ్యమైన ఆలోచన తట్టింది. ఏమయినా చెప్పండి, చదివిన చదువెప్పుడూ వృధాపోదు. నేను చదివిన పాశ్చాత్య నవలా రాజాలు ఈనాటికి నాకు ఉపయోగానికి వచ్చి నాకు తట్టిన ఆలోచన ఏమిటంటే— నేను నేనుగా వెళ్ళకంటే మరొకడుగా వెళ్ళితే?... ఏమంటారా? సాక్షాత్తు వరుడే పిల్లను చూడటానికి వస్తున్నాడంటే ఎట్లాగైనా. నాగభూషణం జాగ్రత్తో ఉంటాడు. నా పని సిద్ధన్న రానూ వచ్చాడు వెళ్ళనూ వెళ్ళాడన్నట్టువుతుంది. కొంచెం దూరాలోచన కలవాడు "వచ్చావా? రా, నాయనా! ఇదుగో ఇదీ తిరుగుడు!" అన్నట్టుగా నా ముందు బయట పడిపోతాడా? ఏం దాచి పెట్టాలో తెలిసినవాడు నాగభూషణం, ఎక్కడ చూడాలో తెలియనివాణ్ణి నేనూ! కనక నేను మారుపేరు పెట్టుకు వెళ్ళటం తప్పని సరి. ఎవడో వచ్చాడంటే ఎట్లాగైనా వాళ్ళు ఏమరుపాటున నాకు దొరికి పోవటానికి అవకాశం ఉంది. అప్పటికీ నేనేమీ కనిపెట్టలేక పోతానూ? అప్పుడు నా తప్పేమీ ఉండదు. కాకపోతే పెళ్ళి తప్పించటానికి ఏదో లేనిపోని కారణం ఏదైనా సృష్టించవలసి వస్తుందేమో!

"మా నాన్న నాకు ఉత్తరం రాశాడు. నేను ఇక్కణ్ణించి కదలటం అసంభవం. ఫలాని శుక్రవారం నాలుగు గంటల బండిలో నా స్నేహితుడు శివరామయ్య కాకినాడలో దిగి పిల్లను చూస్తాడు. వాడి సమ్మతే నా సమ్మతి." అని నాగభూషణంగారి కొక ఉత్తరం రాశాను.

ఆ ఉత్తరం పోస్టులో వెయ్యగానే నాకు ముచ్చెమటలు ప్రారంభమైనై. నిషామీద కుప్పిగంతులు వేస్తుండగా అకస్మాత్తుగా నిషా దిగిపోతే ఎట్లా ఉంటుందో నా సంగతి అట్లా అయింది. ఒక లక్ష సందేహాలు నన్నావరించుకున్నై నా పోటో నాగభూషణంగారు చూసి ఉంటే? (పదిహేనేళ్ళ క్రితం తీయించిన దనుకోండి) ఆయన కెవరైనా నన్ను వర్ణించి ఉంటే? నాకు తెలియకుండా కారేజికి వచ్చి ఆయన దూరాన్నించి నన్ను చూసిపోయి ఉంటే? గట్టిగా దవడ కొరుక్కున్నా. అనుమానాలు రావటం మానలేదు. ఆయన ఇంట్లో నన్నెరిగినవారెవరైనా తట్టస్థపడి "ఏంరో, కృష్ణా!" అంటే?... నిజంగా ఈ సంబంధం కలిసి నేనే పెళ్ళికొడుకు నంటూ బయట పడాలి సొచ్చినప్పుడు నన్ను, చూసి వాళ్ళంతా ఏమను కుంటారు? వెధవ్వి నవలల్లో జరగాలిసిన పన్ను జీవితంలో చెయ్యడ మేమిటి?

ఆ సాయంత్రమే ఒక చిత్రం జరక్కపోతే నేనేదో విధంగా ఆత్మహత్య చేసుకునే ఆలోచనల్లోనే ఉండే వాణ్ణి!

దేవుడల్లె మా సూర్యం గాడు నా దగ్గిరికి బెనర్లీ నోట్సున్నయ్యా అంటూ వచ్చాడు. వాణ్ణి కూచోబెట్టి "ఏం రా, మీది మొదటినించీ కాకినాడేనా?" అన్నా.

"కాకపోతే ఏం? నేను ఆ వూరును గురించి ఏం కావాలన్నా చెబుతాను. రానీ!" అన్నాడు.

"ఎస్. నాగభూషణం. ఎవరాయన?"

"ఏ? యస్. నాగభూషణం యస్. నాగభూషణం కాదుగద!"

"నీకు వాణ్ణి గురించి తెలిసిందంతా చెప్పుకురా!"

"వాడేమిటి, డామ్ స్కాండ్రల్! వాడి పేరు వింటే పంచమహాపాతకాలు చుట్టుకుంటై."

"పంచమహాపాతకాలే! స్కాండ్రలా?"

"వాడేమిటి?, తలలు మార్చేస్తాడా! వాడికి ప్రాక్టీసేమిటుంది? వెధవ ప్రాక్టీస్! పై సంపాదన లక్షలు గడించాడు. ఖానీలు చేసే రకం వాడు."

"ఆః!" అన్నాను, మరీ అతిశయించి చెప్పవద్దన్నట్టుగా.

"ఏమిటి? వాడొక మర్డర్ కేసులో కూడా ఇన్వాల్యూ కాలేదు. చూశావో లేదో!"

"దానికేమిటి? నేనూ కాలేదు!"

"డామిట్! వాడు చేసిన హత్యల్లో వాడిన్వాల్యూ కాలేదన్నాను."

"డామిట్! నువ్వు చెప్పే మాటలు నా ఆలోచన రేపుతూన్నవి!...అయితే అతగాడి సంతానం?"

"వాడి ప్రైవేట్ లైఫ్ నన్ను అడక్కు. అది నాకే కాదు, కాకినాడ బస్టిలో ఎవరికీ తెలియదు. అయినా నువ్వడిగినంత వరకూ చెప్పగలను. ఒక అడపిల్లా, ఒక నెలల పిల్లాడూ ఉన్నారు. మధ్య ఒకరిద్దరు పిల్లలు పోయినట్టు జ్ఞాపకం."

"పిల్లకు పెళ్ళయిందా?"

"కాలేదు"

"ఎన్నేళ్లుంటై?"

"ఉండవూ వదో ఎన్నో?"

"ఇంకా ఒకటి రొండేళ్లు—"

"ఎబ్బే! మా శశికే వదకొండో ఏడు రాలా!"

వాళ్ళ శశికి వదకొండో ఏడు రావటానికి నాగభూషణం కూతురు సమర్తాడటానికి కల సంబంధం నాకు సూర్యం అనుకున్నంత సులభంగా బోధ పడకపోయినా, నాగభూషణం కూతురు రజస్వల కాలేదని నమ్మగలిగాను.

జేనర్ణిని తీసుకుని సూర్యం వెళ్ళాడు వానకురిసి పోతున్న మబ్బలై.
అంత వాదా నాగభూషణం? వాడి దగ్గిరికి విగ్ పెట్టుకు వెళ్ళినా తప్పు
లేదు!

నేను కాకినాడ స్టేషను బయటికి అడుగు పెట్టానో లేదో, ఒక దీర్ఘ
కాయుడైన పెద్దమనిషి నన్ను సమీపించి "తమరేనా శివరామయ్యగారు?" అని
ఎంతో వినయ విధేయతలతో ప్రార్థించాడు.

"తమ రెవరు?"

"నేను నాగభూషణంగారి బావమరిదిని. వారి చెల్లెల్ని నాకిచ్చారు."

"బండికి వెళ్తారా?"

"లేదు లేదు! తమ కోసరమే వచ్చాను. పోదాం రండి. మన బండి
సిద్దంగా ఉంది!"

అనుమానించటం మొదలు పెట్టిన తరవాత అంతా అనుమానంగానే
ఉంటుంది. నేను లేని సీదను చూసికూడా దడుసుకోతానికి సిద్దంగా ఉన్నానుగా!
అందువేత ఈ వార్త వినగానే ఎవరో శివరామయ్య కెందుకో ఇంత గౌరవం
అనుకున్నాను. ఒక్కటే ఉద్దేశం పొడకట్టింది. ఈ శివరామయ్య కాకినాడ
పురవాసుల దగ్గిర్నించి ప్రైవేటుగా నాగభూషణం గారిని గురించి తెలుసుకోటం
ఏ కారణం చేతో నాగభూషణంగారికి ఇష్టం లేదు. బేప్! ఏర్పాట్లన్నీ బందో
బస్తుగానే ఉన్నై. నేను ఉత్తరం వ్రాయడం నాకే మేకయింది. రాయకపోతే
అదో దుగ్గగా ఉండేది. పెళ్ళి పిచ్చా సామెతయింది. కానీ ఇద్దరమూ బండిలో
ఎక్కాం. బండిసాగింది.

"తమ నామదేయం?" అన్నాను.

"వెంకటేశ్వర్లు."

ఆయన వాలకం చూస్తే ఆయనకు నాతో సంభాషించాలని ఉన్నట్టు లేదు.
నాకు మాట్లాడేందు కేమీ కనపళ్ళేదు.

ఆయన చాలా ఎత్తుగా, బక్క పలచగా, పచ్చగా, బీదగా, ఉన్నంతలో
పూర్వ కాలపు సాంప్రదాయం కలవాడల్లే ఉన్నాడు. నేనెప్పు డాయన వంక
తిరిగినా ఆయన నా వంకే చూస్తుండటాన్ని బట్టి ఆయనా నన్ను గురించి
ఆలోచిస్తున్నాడేమో ననుకున్నాను.

బండి అకస్మాత్తుగా ఒక మలుపు తిరిగి ఆగిపోయింది. ఇద్దరమూ బండి
దిగి ఎదురుగా వున్న ఇంటో ప్రవేశించాం. చుట్టూ చాలా ఎత్తయిన ప్రహారీ
గోడలు— లోపల హత్యలు జరిగినా బయటివాడికి తెలియకుండా! లోపల
రెండంతస్తుల మేడ. ఇల్లు కట్టినవాడు బోగి. దబ్బు భర్చుకు వెనుకాడేవాడుకాడు.

అల్లుడి కట్నం కింద అయిదువేలు విసిరి పారెయ్యగల దీరుడే ననుకున్నాను, ఆ తివాసీలూ కుర్చీలూ మొదలైనవి చూసి.

నన్నొక గదిలో కూర్చోపెట్టి వెంకటేశ్వర్లుగారు మాటా పలుకూ లేకుండా లోపలికి వెళ్ళాడు. ఇంత సంపన్నుల ఇంటల్లుడింత దరిద్రుడెందు వల్ల అయినాడు? ఒకప్పుడు వెంకటేశ్వర్లుగారు కలవాడై ఉండవచ్చు. లేదా ఒకప్పుడు నాగభూషణం దరిద్రుడై ఉండవచ్చును.

ఇప్పుడు నా దగ్గరికి నాగభూషణం వస్తాడు కాబోలు, గుర్తువడితే, "నేనే వచ్చాను తెరిపి చేసుకుని ఆనగలను. గుర్తుపట్టకపోతే శివరామయ్యనే. గుర్తుపట్టి చెప్పకపోతే?— చావనీ! ... ఒకర్నొకరు నేలదీసుకోటమే జరిగితే నాగభూషణం ఒక ప్రశ్నకు నేను దజను వెయ్యగలను.

ఇంతలో ఒక పొట్టి సల్లటి గుండ్రటి మనిషి ఈ చెవునించి ఆ చెవుదాకా నవ్వుతూ నా దగ్గరికి వచ్చి ఒక కుర్చీలో కూచున్నాడు.

వెంకటేశ్వర్లు గారికి ప్రతిస్పృష్టలే కనపడ్డా దీయన. ఆయన పొడుగూ, ఈయన పొట్టి, ఆయన తెలుపూ, ఈయన నలుపూ, ఆయన గాంభీర్యమూ, ఈయన ఇకిలింపూ— ఇంకెక్కడో లేదా బయట పడవలసి ఉందనుకుంటుండగా ఈయన లొడ లొడా వాగటం మొదలు పెట్టాడు.

"అయితే తమరు శివరామయ్యగారా? చిత్తం! మా అన్నగారు. చూశారా? తీరా తమరు విజయంచేసే సరికి గ్రామాంతరం వెళ్ళవలసి వచ్చింది. ఇందుకు వారు బహు నొచ్చుకున్నారు. కాని వారు లేని లోపం మిమ్ముల్ని బాధింపరాదని మనవి చేస్తున్నాను. పెళ్ళికొడుకే వచ్చి పిల్లను చూసుకుంటే బాగుండేది. మేం కూడా పిల్లవాణ్ణి చూడ గలండులక్కాడు సుమండీ. మా కటువంటి పట్టింపులేదు. మరి కొంతమంది అలా అనుకోరు!"

వెధవ! నన్నెక్కిరించట మది.

"తమ నామధేయం?"

"హనుమంతరావు. మరి పిల్లను పిలిపించనా? బావగారూ! వెళ్ళి అమ్మాయిని తీసుకురండి."

గది బయట తారట్లాడుతున్న వెంకటేశ్వర్లుగారు లోపలికి వెళ్ళాడు. ఆయన వెళ్ళగానే హనుమంతరావు నన్ను గురించి అడగటం మొదలు పెట్టాడు. శివరామయ్యను గురించి నాకేమీ తెలేదు చెప్పటానికి! అంత వాగుడుగాణ్ణి నే నెక్కడా చూశ్శేదు. కాని ఆ వాగుడే నన్ను రక్షించింది. ఆ ప్రవాహంలో ఏ ప్రశ్నకు సమాధానం వస్తున్నదో దేనికి రావటం లేదో కూడా హనుమంతరావుకు పట్టలేదు.

వెంకటేశ్వర్లు పిల్లతో ప్రవేశించాడు.

ఆ పిల్లను చూడగానే నాలో కలిగిన మార్పు వర్ణనాతీతం. నేను సీరియస్ గా పెళ్ళి చూపులకు వచ్చిన వాణ్ణిపోయినాను. అంతవరకూ మనిషి వేషం ధరించి వచ్చిన నక్కల్లే కనపడుతున్న హనుమంతరావు నా కాబోయ్యే పిన మామగారైనాడు. నాగభూషణాన్ని గురించి లోకం చాలా దురభిప్రాయ పడుతున్నట్టు స్పష్టమయింది. ఈ గందరగోళంలో నా ప్రస్తుతపు పేరు శివరామయ్య అనే మాట ఎందుకు మరిచిపోలేదో నాకే తెలేదు.

“నీ పేరేమిటమ్మాయి?” అన్నాను.

“ఆ పిల్ల ఒక్క రవ్వ అనుమానించినట్టు కనబడి “సత్యవతి” అంది

“నువ్వేం చదువుకుంటున్నావు?”

“ఎనిమిదో క్లాసు” మళ్ళీ అదే అనుమానం.

“ఎక్కడ చదువుతున్నావు?”

ఈసారి సత్యవతి పినతండ్రి వంక చూస్తూ సమాధానమే చెప్పలేదు.

ఒక్క అరనిమిషం చూసి హనుమంతరావు “ఎక్కడ చదువుకుంటున్నావో కూడా చెప్పలేవుదే, పిచ్చిదానా?” అన్నాడు.

“ఆడపిల్లల బల్లో!” అంటూ సత్యవతి హనుమంతరావు వంక చురచురా చూసింది. చక్కనమ్మ నిక్కినా అందమే.

నెక్కూరిటి అనేది మనుష్యులను ఎంత అజాగ్రత్తలో పడేస్తుందో వాళ్ళచేత ఎంత అవివేకమైన పన్లు చేయిస్తుందో అనేకమంది చూపారు. సత్యవతి నా భార్య అవుతుందనే నమ్మకం కలగగానే నా ఆలోచనా శక్తి నిద్రపోయింది. లేకపోతే నేనప్పడే సందేహించి ఉండవలసింది - ఇంత కట్నంతో ఇంత చక్కని చుక్కను ఇచ్చెయ్యి దలుచుకున్న తలలు మార్చగలవాడు నన్ను వెతుక్కుంటూ అంత దూరం ఎందుకు రావలిసొచ్చింది. ఇదంతా కాక పిల్ల వంటిన నాలుగైదువేల కిమ్మతు నగలూ రవ్వలూ కనిపిస్తున్నై. నాకా విమర్శే ఉంటే నా కనుకూలంగా కనపడ్డ ప్రతి విషయాన్ని గురించి నే ననుమానించి ఉండేవాణ్ణి.

ఇంతకూ సత్యవతిని చూడగానే నా మతిపోయింది. నే నింకో మనిషివై పోయినాను. నేను హనుమంతరావు వంక తిరిగి “ఇక చాలైంది. నేను వచ్చిన పని జయపదమైంది!” అన్నాను.

“పిల్ల ఎలా ఉంది?”

“బాగుంది. చేసుకోమని మా వాళ్ళకు గట్టిగా చెబుతాను”

“చిత్తం! చిత్తం!.... ఇక నువ్వు అమ్మ దగ్గిరికి పోవే, పిల్లా.... మరి

నేను కొంచెం కార్యం గ్రటా చూచుకో వెళ్ళాలి. తమరిలా పైకి వెళ్ళండి. చల్ల గాలి వస్తుంది.... బావగారూ, మన మిలా బజారుకు పోదామా?"

నేను హనుమంతరావు చూపించిన దారినే పై అంతస్తుకు వెళ్ళాను. అక్కడ ఒక విశాలమైన హాలుంది. ఒక ఉయ్యాల బల్లకూడా ఉంది. స్వతంత్రంగా నేను దానిమీద విశ్రమించాను.

అయిదు నిమిషాలైనా గడిచిందో లేదో మెట్లమీద చిరు చప్పుడయింది. కాస్సేపటికి సత్యవతి అక్కడికి వచ్చింది. ఆమె నన్ను చూసి మళ్ళీ దిగిపోయ్యే ప్రయత్నంలో ఉండటం చూసి ఆమెను పేరుపెట్టి పిలిచాను.

సత్యవతి మొహంలో కేవలం సౌందర్యమే కాక ఒక విధమైన తెలివితో కూడుకున్న కళా జంకుతనమూ ఉన్నాయి. ఆ రెండూ లేకపోతే ఆసలు సత్యవతి సామాన్యపు పిల్ల మాదిరిగానే ఉండేదేమో.

"ఆ పిల్ల నా దగ్గరికి వచ్చి నిలబడ్డది.

"ఏం, సత్యవతి? నువ్వు మరీకాబోయ్యే మొగుణ్ణి చూసుకున్నావా?"

"నన్నా పేరుపెట్టి ఎందుకు పిలుస్తారు?"

నేను నిష్ఠాంతపోయి "ఏం? నీ పేరు సత్యవతి కాదా?" అన్నాను.

"కాదు నా పేరు సీత."

"అయితే సత్యవతి అని ఎందుకన్నావు ఇందాక?"

"అనకపోతే మా మామయ్య చంపుతాడని!"

"ఎబ్బే! వెంకటేశ్వర్లుగారు చాలా..."

"మా హనుమంతరావు మామయ్య. వెంకటేశ్వర్లుగారు మా నాన్న."

అప్పటికే నన్ను చాలా వరకు ఆవరించిన బుద్ధిమాంద్యం వల్ల నా కా పిల్ల మాటలు చప్పున అర్థం కాలేదు. కాని జరిగిన మోసం అర్థం కావటం మొదలు పెట్టిన తర్వాత చెప్పరాని ఆశ్చర్యం కలిగింది. అవును! అయిదువేలు చెప్పి ఏ వెయ్యో ముట్ట చెప్పటానికి నాగభూషణం ఏ నాన్న అమాయకత్వం ఆసరా చూసుకున్నాడో ఆ నాన్న అమాయకత్వమే ఆసరా చూసుకుని తన కూతుర్ని చూపించటానికి మారుగా తన చెల్లెలి కూతుర్ని చూపించాడు! ఎటుబోయి ఎటువచ్చినా తనమీదికేమీ రాకుండా, అన్నిటికీ ఉన్నాడుగా పాపాల బైరపుడు, హనుమంతరావు మీదికి నెట్టేందుకు వీలుగా తను తప్పకొని తనస్తానే తమ్ముణ్ణి ఉంచాడు. ఇంతకూ సీత సహాయం లేకపోతే నేను వాళ్ళ వలలో పడవలసినవాణ్ణి. ఆ పిల్ల దైర్యసాహసాలను వాళ్ళు సరిగా గ్రహించలేదు. అటువంటిది భార్యకావటం మగవాడికెంత అదృష్టమో నేనిప్పుడు బాగా తెలుస్తు కోగల స్థితిలో ఉన్నాను.

“అయితే సత్యవతి అంత అనాకారి కోవా?”

“కాదు, పాపం, వెర్రిబాగులది, ఉత్తపిచ్చిది.”

“మరి మీనాన్న ఈ ఏర్పాటు కెల్లా ఒప్పుకున్నాడు.

“మేం చాలా దరిద్రులం. మా నాన్న పెద్దమామయ్యకు చాలా బాకీ పడ్డాడు. ఆయన ఈ సహాయం చేస్తే అదంతా పదిలేసి నా పెళ్ళిమాదా చేస్తానన్నాడు.”

“ఎవరి కిచ్చి?”

“తన గుమాస్తా కిచ్చి?”

“చేసుకుంటావా?”

“నా యిష్టమా?”

నేను కాస్తేపు యోజించాను.

“నిన్ను మీ నాన్న మరొకరికి చేస్తే మీ మామయ్య తనకియ్యాలిసిన డబ్బుకోసం తొందర పెడతాడా?”

“ఏం తొందర పెట్టటానికైనా మానాన్న కేముంది? గర్భదరిద్రుడు.”

“అయితే నీ పెళ్ళి నేచేస్తాను, సీతా! ఇష్టపడతావా?”

“నాకేం తెలుస్తుంది? అటువంటివి తల్చుకుంటేనే నాకు భయం వేస్తుంది!”

సీతను చూసి జాలిపడ్డాను.

“నావంటివాణ్ణి చేసుకోవటానికి భయమెందుకు? నాకు పెళ్ళి కాలేదు. అసలు నాకే పెళ్ళి కావలసింది. ఇందులో ఏదో మోసం ఉందని అనుమానపడి మారు పేరులో వచ్చాను. నిన్ను చూశాను నువ్వు నాకు నచ్చావు. నేను నిన్నే చేసుకుంటాను. ఏం?”

సీత ఏమీ సమాధానం చెప్పలేదు. ఏం చెబుతూంది?

“రాత్రి బండికి బహుశా నావెంట మీ నాన్నగారు రావచ్చును. ఆయనతో అంతా మాట్లాడతాను. నీ కిష్టం లేకపోతే ఆయనతో చెబుతావా?”

“నే నాయనతో ఏమీ చెప్పను. మీతో మాట్లాడానంటే నన్ను మా మామయ్య బతకనివ్వడు.”

సీతకు నన్ను చేసుకోటం ఇష్టమేనని ఎట్లాగైనా చెప్పిద్దామని పుట్టింది నాకు.

“అయితే, నన్ను చేసుకోటం నీ కిష్టం ఉందీ లేందీ నాకు తెలేటం ఎట్లా?”

“అంతమాత్రం కనుక్కోలేని మందమతో?” అన్నట్టు సీత నావంక చూసి అకస్మాత్తుగా “మా చిన్నమామయ్య వచ్చినట్టుంది!” అంటూ కిందికి వరిగెత్తిపోయింది.

(వ్రథమ ముద్రణ : ఆగష్టు 1935, వినోదిని)